

Vuodeosastojen muutosohjelma

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 09.12.2024 § 328
4608/00.02.00/2024

Valmistelija vt hyvinvointialuejohtaja Katja Virta

Vuodeosastojen muutosohjelma

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvio tulee jäämään alijäämäiseksi, jonka takia kulurakennetta keventävät lisätoimenpiteet ovat välttämättömiä. Lain hyvinvointialueista 115 §:n velvoittamana hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Keski-Pohjanmaalla tämä tarkoittaa, että vuodesta 2023 lukien kertynyt alijäämä tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuodelta 2023 alijäämää kertyi -20,5 miljoonaa euroa. Myös vuosi 2024 tulee olemaan alijäämäinen.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen talouden tilanne vaatii, että vuoden 2025 talousarvio tehdään kaksivaiheisesti. Aluevaltuustolle esitetään 16.12.2024 päätöskäsittelyssä noin -13,5 miljoonaa euroa alijäämäinen talousarvio. Toisessa vaiheessa aluevaltuustolle esitetään muutostalousarvio, joka tuodaan aluevaltuuston päätöskäsittelyyn tämän hetken arvion mukaan helmi-maaliskuussa 2025. Sopeuttamistoimien mahdollistamana muutostalousarviolla tähdätään vähintään tasapainoiseen tulokseen (0 €). Tällöin lisää kumulatiivista alijäämää ei syntyisi vuoden 2025 aikana. Hyvinvointialuelain mukaisesti kumulatiivinen alijäämä tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Muutostalousarvioon tullaan sisällyttämään joulukuussa aluehallitukselle ja aluevaltuustolle esitettävät toimenpiteet. Toimenpiteet kattavat talouden sopeuttamistoimia vuodelle 2025 yhteensä 13,5 miljoonaa euroa. Vuodeosastojen muutosohjelma on osa sopeutusohjelmaa, ja se kattaisi 3,7 miljoonan euron säästön alkaessaan 1.3.2025.

Soite 2030 -ohjelmaan sisältyvän palvelurakennemuutoksen tavoitteena on luoda palvelurakenne, jossa painopistettä siirretään raskaammasta palvelumuodosta kevyempiin kotiin vietäviin palveluihin sekä matalan kynnyksen palveluihin. Palvelurakenteen muutos on välttämätön huomioidessamme väestörakenteen muutokset kuten väestön ikääntyminen sekä henkilöstön riittävyyden turvaaminen. Muutoksessa kotiin vietäviä palveluiden osuutta tulee lisätä samoin kuin matalan kynnyksen palveluita siten, että ihminen hoidetaan mahdollisimman oikeassa paikassa ja mahdollisimman kevyillä palveluilla.

Palvelurakenneuudistus sisältää useita kokonaisuuksia. Yhtenä palvelurakenteen keventämiseen liittyvänä kokonaisuutena on selvittää yleislääketieteen vuodeosastopaikkojen määrää ja sijaintia tulevaisuudessa. Suunnitelmissa on huomioitava valtakunnallisen sairaalaverkkoselvityksen etenemisen myötä lainsäädännön mukanaan tuomat vaikutukset alueen erikoissairaanhoidon toimintaan sekä perusterveydenhuollon sairaalaverkkoon. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaiseman erikoissairaanhoidon ja päivystysten porrasteisuuden, työnjaon ja yhteistyön selvityksen vaiheessa 1 (alustavasti 1.1.2026 alkaen) yleislääketieteen tasoisten osastojen yöaikaiset lääkäripalvelut voidaan turvata etäkonsultaatioilla, mutta iltaisin ja viikonloppuisin osastojen tulee voida turvata läsnälääkäripäivystykseen. Tähän vaatimukseen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen Kannuksessa ja Tunkkarissa sijaitsevien vuodeosastojen lääketieteen henkilöstöresurssit eivät tule riittämään.

Nykytila

Yleislääketieteen osastopaikkoja on tällä hetkellä yhteensä 82, joista 46 Kokkolassa sekä Tunkkarilla ja Kannuksessa molemmissa 18 paikkaa. Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastoilla ei ole läsnälääkäripäivystystä viikonloppuisin, iltaisin eikä öisin. Osastoilla tehdään diagnostisia tutkimuksia vain virka-aikana. Tämän vuoksi osastojen profiilit poikkeavat jo nyt lääkäriyövoiman saatavuuden ja diagnostiikan osalta Kokkolan osastoista. Noin 10-20 % yleislääketieteen vuodeosastopaikoista on ollut hoivapalveluita odottavien potilaiden käytössä ja vuodepaikkojen tarpeessa yleisestikin on ollut laskua.

Muutosehdotus

Ehdotuksenamme on keskittää vuodeosastotoiminta kokonaisuudessaan Kokkolan keskussairaalaan. Toimintaympäristön keskittäminen takaa laadultaan yhtäläiset palvelut kaikille vuodeosaston palveluja käyttäville asiakkaille käsittäen lääkäreiden läsnäolovelvoitteen sekä laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Keskussairaalan päivystysdiagnostinen osasto (Pädi) muutetaan kolmanneksi vuodeosastoksi (Yle A) ja uusi vuodeosasto aloittaisi toimintansa 16 paikkaisena. Poistuvat 8 Pädin diagnostista osastopaikkaa korvataan vastaavilla diagnostiikan tarvetta tukevilla paikoilla erikoissairaanhoidon osastoilla tarpeen mukaan. Palliatiiviset 8 vuodepaikkaa siirretään osaksi erikoissairaanhoidon vuodeosastotoimintaa. Lisäksi erikoissairaanhoidon osastoille voidaan mahdollisuuksien mukaan lisätä yleislääketieteen vuodepaikoiksi nimettyjä paikkoja. Näillä muutoksilla takaamme yleislääketieteen paikkojen riittävyyden hyvinvointialueen asukkaiden tarpeeseen.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy palvelustrategian muutoksena Kannuksen ja Tunkkarin

vuodeosastojen toiminnan lopettamisen sekä vuodeosastopaikkojen lisäksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen keskussairaalan tiloihin.

Päätös

Sari Innanen Tapio Peltokankaan, Arto Alpian, Anna Nurmi-Lehdon ja Petri Saaren kannattamana esitti, että

1. Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy palvelustrategian muutoksena Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastojen toiminnan muutoksen seuraavasti:
a. Kannukseen ja Tunkkariin tulee monipuolisesti sosiaalihoitolain mukaista jaksohoitoa sekä ympärivuorokautista palveluasumista.

Tapio Peltokangas esitti, että Kannukseen ja Tunkkariin tulee monipuolisesti sosiaalihoitolain palvelutarpeen mukaista jaksohoitoa sekä ympärivuorokautista palveluasumista.

Mauri Salo esitti, että Kannukseen ja Tunkkariin tulee monipuolisesti sosiaalihoitolain mukaista palvelua.

Sari Innanen muutti esitystään muotoon Kannukseen ja Tunkkariin tulee monipuolisesti sosiaalihoitolain mukaista palvelua.

1. Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy palvelustrategian muutoksena Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastojen toiminnan muutoksen seuraavasti:
a. Kannukseen ja Tunkkariin tulee monipuolisesti sosiaalihoitolain mukaista palvelua.

Merk. esteellisyydestään ilmoitti ja kokouksesta esteellisinä poistui Anja Törmä asian käsittelyn ajaksi (esteellisyysperusteena yhteisöjäävi, hallintolaki 28.1 § 5 kohta). Petri Saari oli kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaan klo 12.11-12.38.